

בית

מרן

ערש"ק
י"ז אדר א' תשע"ט
פרשת כי תשא
ספסריקון וישיבת אוראם (מלכים א' ו' י"ח)

עלון מס' 199

לע"נ מרן רבינו עובדיה יוסף זיע"א

הרב המקדים: הגאון הגדול רבי אברהם סאלים שליט"א
ראש ישיבת "מאור התורה"

שיעורו השבועי
של מרן הראש"ל הרה"ג לישראל אב"ד בביה"ד העליון
הגאון הגדול רבי **יצחק יוסף שליט"א**
נשיא מועצת הרבנות הראשית לישראל

נערך ע"י: הרה"ג רבי יצחק לוי שליט"א
דבר הראשי של העיר נטר | וחבר מועצת הרבנות הראשית לישראל

העיר	הדלקת נרות שבת	צאת השבת	דבינו תס
ירושלים	17:16	18:08	18:47
תל אביב	17:13	18:05	18:43
חיפה	17:14	18:06	18:44
באר שבע	17:16	18:07	18:46

אין לקרוא בעלון בשעת התפילה

השבוע זכות עלון
"בית מרן" מוקדש ל:
אלהיו בן אהרון
כמייסדו ואנשי הישיבה

לפי הצעת מועצת חסידי "בית מרן" ישיבת מלכות ישראל וישיבת אוראם
חייגו: *5290

"אנא ה' רחם על עמך"
עם ישראל מצטרף
באמירת תהילים
לרפואת כל חולי עמו ישראל
ללקיחת פרקי תהלים *5293 שלושה 6

תוכן העניינים:

עמ' 4-1	השיעור השבועי	
	מורנו ורבינו רבי יצחק יוסף שליט"א	
עמ' 5	פרשת כי תשא	
	הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א	
עמ' 5	לאורם נלך	
	רבי שלמה זלמן אורבאך זצוק"ל	
עמ' 6	מאור ישראל	
	הרה"ג רבי ישראל לורי שליט"א	
עמ' 6	הלכות נשים	
	הרב אברהם דניאל שליט"א	
עמ' 7	לחיות עם האמונה	
	הרה"ג רבי י. ישראל לוגאסי שליט"א	
עמ' 7	אתגרים בחינוך	
	הרב אברהם ברזילאי שליט"א	
עמ' 7	נפלאות הבריאה	
	מלך החיות- האריה	
עמ' 8	בחסדך בטחתי	
	הרה"ג רבי יגאל כהן שליט"א	

הלכות אמירה לישראל בדברים השנויים במחלוקת

אמירת המחמיר לחבירו המיקל, שיעשה עבורו דבר השנוי במחלוקת. עירוני מים חמים לסיר החמין. דין אם הוסיפו מים מהברז לחמין בדיעבד. חימום מים שנתחממו ונתקררו. חימום תבשיל שרובו יבש ומיעוט רוטב, וטעמי ההיתר. מיחזי כמבשל בפלאטה.

דשבת סימן ז', ורבינו ירוחם (נתיב יב"ח"ג, דס"ט ע"ג) והטור (סימן שיח) שיש בישול אחר בישול בלח. וכן פסק מרן השלחן ערוך (סימן שיח סעיף ד, ה, טו).

אמירה למיקל

א. בשיעורים הקודמים הבאנו מה שפסק מרן השלחן ערוך (סימן רסג סעיף ז'), שמי שקיבל עליו שבת מבעוד יום מותר לו לומר לישראל חבירו לעשות לו מלאכה. מקור הדין הוא מדברי הרשב"א (שבת קנא). ועיקר טעמו של הדין, כיון שאיסור אמירה לגוי בשבת שמענו, בכמה מקומות בש"ס (לדוגמה בשבת קנ ע"א, ועירובין סז ע"ב, וגיטין ח ע"ב, ועוד) אמרו "אמירה לגוי שבות", אבל אמירה לישראל לא שמענו. האחרונים וביניהם המהריק"ש- רבי יעקב קאשטרו לפני כ-450 שנה בן דורו של מרן- (בהגהותיו לשלחן ערוך סימן תצו, ובשו"ת אה"י יעקב סימן צ), והמהר"ר בן חביב- הראשון לציון השני לפני כ-350 שנה- (הובא בקובץ מקבצאל גליון כט עמוד יב) ועוד, כתבו לנו כלל, שמי שנוהג כרבו לתחמיר בדבר מסוים, וחבירו נוהג כרבו להקל בזה, רשאי לבקש מחבירו שיעשה עבורו דבר זה.

עירוני מים חמים לחמין

ב. דוגמא לדבר, אדם שקם בשבת בבוקר ורואה שהחמין שעל הפלאטה עומד להישרף או להתייבש, והוא ספרדי שנוהג לאסור להוסיף מים לחמין כדעת מרן בשלחן ערוך (סימן רנג סעיף ד) שכתב בזה הלשון: יש למחות ביד הנוהגים להטמין מבעוד יום קומקום של מים חמין, ונותנים אותם לתוך הקדירה בשבת כשהתבשיל מצטמק. ומקורו מדברי רבינו יונה (באגרת התשובה, מביאו הנימוקי יוסף בבא בתרא י). שכתב: ומכשלה גדולה תחת מקצת העם, שטומנים קומקום של מים חמים ליתן לתוך הקדרה בשבת כשהתבשיל מצטמק, דאיכא למאן דאמר בירושלמי שעירוני דינו ככלי שני, וכשהמים מגיעים לחמין הם חוזרים ומתבשלים, ויש בישול אחר בישול בלח. וכן דעת רש"י (שבת לד:), והתוספות (שנים שבת לז:), והרא"ש (פ"ג

אמירה לאשכנזי

ג. מכל מקום יכול לומר לשכנו האשכנזי שיוסיף לחמין מים חמים, מפני שלדעת הרמ"א (סימן שיח סעיף טו) מעיקר הדין אין בישול אחר בישול בלח, כדעת הר"ן (שבת מז:). שחלק על רבינו יונה. וכן דעת הרמב"ם (פ"ט מהלכות שבת ה"ג, ופכ"ב ה"ח) והרמב"ן והרשב"א והמאירי (שבת מז:). שאין בישול אחר בישול בלח. ודעת הרמ"א להקל בזה כל שהתבשיל הלח לא צונן לגמרי, ולכן אחינו האשכנזים נוהגים להקל להוסיף מים חמין לסיר החמין. יכול להיות שהאשכנזי יפגע ויאמר: מה, אני גוי של שבת שלך?! תאמר לו: מחר אני אעשה לך קפה בעירוני מכלי ראשון... אין לאשכנזי מה לחשוש, יש גם מרבני האשכנזים כמו- הכתב סופר (חיו"ד סי' עז) והרב אורבך (בשו"ת מנחת שלמה ח"א סי' מד) ועוד- שכתבו את הכלל הזה, ולכן מותר לומר לו שיוסיף מים חמים לחמין.

מים מהברז

ד. כמובן אנחנו מדברים רק במים שכבר הוחמו מערב שבת, אבל אסור לו להוסיף מים מהברז חס ושלום. לפני כששים שנה בליל שבת בשעה שתיים לפנות בוקר דפקו בדלת הבית שלנו, הבית היה קטן מאוד ואנחנו הילדים היינו ישנים בפרוזדור סמוך לדלת והתעוררנו מהדפיקות, פתחנו את הדלת וראינו שני חסידים עם פאות מישיבת 'טשעבין'¹

¹ ישיבתו של הגאון מטשעבין בעל ספר דובב מישרים, מרן זצ"ל בצעירותו היה הולך אליו ומתייעץ עמו בהלכה. וכשישיבתו היתה בשכונת תל ארזה אמר לתלמידיו: יש לכם שאלה בהלכה תשאלו את חכם עובדיה, הוא שכן שלכם. לאשכנזים בכל דור היה "גדול הדור" ידוע, האחייעור, אחר כך החזון איש, אחר כך הרב מבריסק, הגאון

שאמרו: באנו לשאול את הרב שאלה בהלכה. בשעה כזאת? אמרו: ראינו דרך החלון שהרב לומד עכשיו, ונכנסו לשאול את מרן. אחד מהם היה התורן של האוכל בשיבה, ובליל שבת ראה שהחמין עומד להצטמק, מה יאכלו מחוץ? יאכלו אותו... "ויפן כה וכה וירא כי אין איש", לא ראש השב"כ לא ראש המוסד, לא ראש המל"ל... לקח ספל מים ושפך לתוך הסיר. אחד החברים ראה אותו ואמר לו: מה עשית? זה בישול בשבת! מחוץ אגיד לכולם שלא יאכלו מהחמין! התורן רצה להרגיע אותו ואמר: תשמע, המים בטלים ברוב. זה סיר חמין של חסידים, הוא גדול... ושניהם - המלשין והנלשן - באו לשאול את הרב, מה נעשה מחוץ בבוקר? מצד אחד יש לומר שהמים בטלים ברוב, אבל מצד שני, אפשר לאכול את החמין בהיתר במוצאי שבת, וכולם מכירים את דברי הגמרא (ביצה ב:) דבר שיש לו מתירין אפילו באלף לא בטיל, עד שתאכלנו באיסור תאכלנו בהיתר, ואם כן אין אפשר להתיר את החמין בשבת.

מין במינו

ה. אמנם התוספות (ביצה לט.) כתבו שדבר שיש לו מתירין הוא רק בתערובת מין במינו, וכאן לכאורה מדובר בתערובת מין בשאינו מינו, המים בתבשיל החמין. אבל התוספות תירצו בתירוץ השני שמין הנצרך למין אחר, הוא טפל לעיקר ונחשב מין במינו. וגם בנידוננו המים טפלים לחמין שבאו להצילו שלא יתייבש, ולכן נחשבים כמין במינו, ואם כן לכאורה אין להתיר את החמין מדין ביטול ברוב. למעשה, מרן זצ"ל התיר להם לאכול מהחמין, לא בגלל שריחם עליהם, אם אסור "אין חכמה ואין תבונה ואין עצה לנגד ה'" (משל כא, ל), אלא משום שהתבשיל אסור למבשל עולמית אין לו מתירין, ואף על פי שהתבשיל מותר לאחרים במוצאי שבת, לדעת מרן הבית יוסף (יו"ד סי' קב) אינו בגדר דבר שיש לו מתירין שעתידי להיות מותר לכל. ואמנם המגן אברהם³ (סימן שי"ח סק"ב) החמיר בזה, אבל להלכה אנו נוהגים כדעת מרן שאין כאן דבר שיש לו מתירין, והמים בטלים ברוב התבשיל המותר, כי לא יתכן לאסור על אחרים שלא ביטלו מטעם דבר שיש לו מתירין, ואילו למבשל עצמו נותר מטעם שאין לו מתירין, ולכן המים בטלים והתבשיל מותר לכולם.

קושיא ראשונה

ו. ידועה דעתו של מרן זצ"ל בשו"ת יחיה דעת ח"ב (סימן מה) ובשו"ת יביע אומר ח"ז (תאו"ח סימן מב אות ו), שמוותר לחמם בשבת תבשיל שרובו יבש ומיעוטו לח, כגון דגים עם רוטב, כיון שהדגים עיקר והתבשיל נקרא על שם הדגים, מה שאין כן מרק עם ירקות או אטריות שהתבשיל נקרא על שם המרק. וכתב זאת על פי דברי הבית יוסף (סימן רנג) שהולכים אחר רוב התבשיל. מרן השלחן ערוך (סימן שי"ח סעיף ד, טו) דקדק בלשונו וכתב, שהחילוק הוא בין אם יש בו "מרק" או שאין בו "מרק", ולא כתב שאין בו "רוטב", כי בדרך כלל מרק הוא הרבה, אבל הרוטב בטל לעיקר התבשיל שהוא יבש. ואם כן יש לשאול, מדוע מרן השלחן ערוך אסר להוסיף מים חמים לתבשיל, הלא המים הם מיעוט ויתבטלו בחמין? אם אנו מתירים להוסיף דגים עם רוטב מהמקור לחמם על הפלאטה, לכאורה כל שכן שיש להתיר להוסיף לחמין מעט מים חמים?

קושיא שניה

ז. עוד יש לשאול, על פי דברי רבינו יונה⁴ (הביאו רבינו ירוחם נתיב יב ח"ג דס"ט סע"א)

משעבין, אחר כך הטייפלה, אחר כך הרב שך. פעם מרן זצ"ל אמר לי שבצעירותו קיבל עידוד דוקא מהרבנים האשכנזים, מהרב צבי פסח פראנק, מהרב גרשון לפידות, מהרב מטעפליק, וגם מהגאון ממשעבין. הרבנים הללו ראו שהוא גברא רבה וכבר בגיל חמש עשרה גמר ש"ס עם תוספות, כל הנהגה בכיוונו, וידעו להעריך אותו.

2 בדרך כלל הלכה כתירוץ השני, מפני שאם כותבים תירוץ שני זה מראה שהתירוץ הראשון אינו מושלם ולכן לא הסתפקו בו.

3 לימים כתבנו את ה"לוקוס יוסף" שבת ג' (עמ' כט והלאה) והבאנו את דברי המגן אברהם, וספר יסודי ישורון (עמ' 120) - מגאונים אמריקה היה נבחר וכל היום ישב וכתב - ועוד אחרונים, והראיתי למרן זצ"ל מה שכתבתי. פתאום מרן הרים את קולו בתקיפות... האמא הרבנית ע"ה רצה מהמתב: למה אתה צועק עליי? ריחמה על הבן שלה... אמר הרב: נעלם מעיניי "זית רענן" סי' ז... אמרה לו: מה, כולם בקיאים כמון?!... ופייסה אותו. הוספתי אחר כך מה שכתבתי היתר רענן...

4 היה לפני כ-850 שנה בן דורו של הרמב"ם, ובזמננו יצאו נגד הרמב"ם כמה חכמים ורבינו יונה בראשם, הם טענו שהרמב"ם אוכל אצבעות של אדם, ואוכל בהמה לא שחוטה. אבל האמת היא שהרמב"ם אכל עשב שנראה כאצבעות אדם, וכן הבשר שאכל בלי שחיטה היה בן פקוקה. וחמישים שנה לאחר פטירת הרמב"ם שמו על מצבתו את ספריו, כולל ספר מורה נבוכים, ושרפו אותם באש. אבל באחרית ימיו של הרמב"ם, רבינו יונה חזר בו, כי נודע לו שהטענות על הרמב"ם הם לא נכונות, ורצה לבקש את סליחתו של הרמב"ם, יצא עם עגלה מגורוני שבספרד למצרים, וקיים: עבירות שבו אדם לחבירו אין יום הכיפורים מכפר עד שירצה את חבירו (יומא פה:), ובאמצע הדרך נודע לו שהרמב"ם כבר נפטר, אבל בניתיים כבר נפטר הרמב"ם, וככפרה חיבר את הספר "שערי תשובה".

שבמצטמק ורע לו אין בישול אחר בישול בלח, ובגמרא שבת (דף לה' ע"א) מבואר שמים הם בגדר מצטמק ורע לו, כי הבישול הראשון מועיל למים, אבל בבישול השני אין תועלת והמים רק מתאדים, ואם כן מים שנתבשלו וחזרו והתקררו מותר לחזור ולחממם, ורק תבשיל או מרק אסור כיון שהוא מצטמק ויפה לו. מרן בשלחן ערוך כתב בסימן שי"ח סוף סעיף ח': ומכל מקום, אם הוא תבשיל שיש בו רוטב ומצטמק ויפה לו, אסור לדברי הכל. דוק מינה שבתבשיל לח ומצטמק ורע לו מותר. ואמנם המשנה ברורה (סי' שי"ח ס"ק כה, וס"ק סב) פסק להחמיר בזה, כדעת הגר"א (סי' שי"ח סעיף ד) והתוספת שבת (סי' שי"ח ס"ק יח, ול"ב), כי מרן רק העתיק את לשון רבינו יונה, ובאמת לא דוקא מצטמק ויפה לו אסור, אלא גם מצטמק ורע לו. אבל העיקר בדעת מרן להתיר כמו שכתב בפירושו, שכל האיסור הוא במצטמק ויפה לו, וכך פירשו האחרונים בדעת מרן. המגן אברהם (ס"ק כז) הקשה סתירה מדברי מרן בשלחן ערוך סעיף ד', שם כתב: תבשיל שנתבשל כל צרכו, יש בו משום בישול אם נצטנו, ולא חילק בין מצטמק ורע לו למצטמק ויפה לו, ואילו כאן חילק בזה. ותירץ שאפשר שלמרות שמרן לא חילק בסעיף ד', אבל סמך על מה שכתב בסעיף ח', שרק מצטמק ויפה לו אסור. ואמנם המגן אברהם נסתפק בכך וכתב בלשון "אפשר", אבל הט"ז (ס"ק ד, ו) כתב

בפשיטות שבמצטמק ורע לו מותר. וכן כתבו עוד אחרונים: מנחת כהן (שער ב סוף פרק ב), ובשו"ת זרע אמת (חאו"ח סי' לט), והרב חיד"א (בבב"ר יוסף שי"ח סק"ה), ופתח הדביר (סימן שי"ח סק"ו השני) שהיה חבירו של רבי חיים פלאג'י, והנהר שלום (סי' שי"ח סק"ח), ועוד. וכן מעיד בספר שם חדש (דני"ח ע"ד) שהיה המנהג בירושלים לחמם את משקה הקפה בשבת, ואף על פי שיש בישול אחר בישול בלח, אבל מכיון שהוא מצטמק ורע לו מותר. יש אנשים שישמעו ויתפלאו, הם לא יודעים, אבל לפי כל האחרונים שהזכרנו יוצא הלכה למעשה: אדם שקם בבוקר וראה שהיה קצר והפלאטה כבתה, והמים שעל הפלאטה נתקררו, יכול להעביר את מים המים לפלאטה אחרת או לשכן, כי המים כבר היו חמים, ובמצטמק ורע לו אין בישול אחר בישול בלח. ולא כדעת המשנה ברורה שהחמיר בזה. לא צריך לשבח את המשנה ברורה, וכי צריך לשבח את השמש? אבל הוא לא ראה את כל הפוסקים שלנו, ואם היה רואה את כל הפוסקים שהתירו בישול אחר בישול בלח שהוא מצטמק ויפה לו, יתכן שהיה מודה להתיר. המחמיר תבוא עליו ברכה, נעשה לו "מי שבידך"... אבל להלכה ולמעשה מותר, כי זו גמרא מפורשת שמים שחוזרים להתחמם הם בגדר מצטמק ורע לו. ואם כן, מדוע מרן אסר לערות מים לתבשיל שצטמק, הרי הם בגדר מצטמק ורע לו?

לכל קושיא יש תירוץ

ה. אומרים: מקושיא לא מתים, לכל קושיא יש תירוץ. ומי שלא מכיר את דברי הפוסקים, יאמר שזו סתירה במרן ויפסוק לא נכון. האדמו"ר מסוכוטשוב בספרו אגלי טל (מלאכת האופה אות ח ס"ק יא) עמד על כך, ותירץ שאמנם המים הם בגדר מצטמק ורע לו, אולם זהו דוקא כשמחמם את המים לבד, מה שאין כן כשנותן את המים החמים בתבשיל הרי הוא רוצה שיתערבו בתבשיל היטב, והרי זה בגדר מצטמק ויפה לו, ולכן שייך בהם בישול אחר בישול ככל תבשיל לח. ובזה מיושבות שתי הקושיות גם יחד. שבנידוננו לא הולכים אחר הרוב כי המיעוט הוא חשוב וניחא ליה שיתבשל, וגם המים אינם מצטמק ורע לא, כי הם חלק מהחמין והחמין מצטמק ויפה לו.

אשכנזים או ספרדים

ט. אני אוסיף עוד הסבר על דברי האדמו"ר. כאמור, מרן בשלחן ערוך (סימן רג סעיף ג, ד, וסימן שי"ח סעיף ד, ה, טו) פסק שאסור להחזיר תבשיל שרובו לח צונן על הפלאטה, וכדעת רש"י⁵ והתוספות הרא"ש להחמיר שיש בישול אחר בישול בלח, ומדברי המגן אברהם (סימן שי"ח ס"ק כז) מוכח שהוא איסור מדאורייתא⁶. וכמה אחרוני זמננו מקשים

5 וסימן לזכור את הדף, "לח", שם מבואר דין המים.

6 זה סעיף ארוך, אני לא אקרא הכל. מרן זצ"ל אף פעם לא קרא בשיעור קטע ארוך, כי השומעים מאבדים את הריכוז. מי שירצה יראה אחר כך את כל הסעיף.

7 הוא היה אדמו"ר, אבל גאון, היו אדמו"רים גאונים כמו השפת אמת, האמרי אמת, ועוד, והוא היה ביניהם. כשלמדנו מסכת שבת בישיבת פורת יוסף, ספריו - אגלי טל ובבני נוד - היו נר לרגלינו, תענוג ללמוד בהם.

8 המאירי (בהקדמתו לספר בית הבחירה לאבות בדפו"ח עמוד נד) כתב שרש"י הוא פרשן ולא פסקן. את דבריו, ותקפו את מרן זצ"ל, איך אפשר לומר כך על רבינו רש"י רבן של ישראל. אבל מה הם רוצים, כבר המאירי כתב כך!

9 אולם, האשכנזים מקילים (כדעת הרמ"א סימן שי"ח סעיף טו) להתיר את המרק לפלאטה, כל עוד כשמרן זצ"ל בביע אומר (ח"ג חו"מ סי' ד אות ד) כתב שרש"י הוא מפרש ולא פוסק, יש שלא הבינו הדוגמא שהבאנו בשיעורים הקודמים שאם נפל לאשכנזי הכובע על האבק, הם מחמירים (כדעת הרמ"א סימן שב ס"א) לא לנקות, אבל לנו הספרדים מותר אפילו עם מברשת (כדעת מרן שם), יכול לומר לספרדי שישקו, היום אני עושה לך ומחר אתה עושה לי, 'שמו' לי ואשמו' לך'.

על מרן הבית יוסף, מדוע פסק כדעת רבני אשכנז ולא כדעת הרמב"ם והרשב"א שהתירו, הרי בזמנם כולם קיבלו הוראות הרמב"ם, וכתב מרן החב"ב בספרו כנסת הגדולה בהלכות פסח (סימן תצה בשי"י סק"ה) שבדרך כלל השלחן ערוך מבוסס על לשון הרמב"ם, ומרן עצמו בשו"ת אבקת רוכל (סימן י' לב) כתב שהרמב"ם הוא מרא דאתרא בארץ ישראל. וכן הרשב"א שהבית יוסף רגיל להזכיר אותו כמעט בכל עמוד, ובזירה דעה (סימן קה) כתב הבית יוסף שהרשב"א הוא "אורו של עולם", וכן כתבו הר"ן והרמב"ן והריטב"א - כולם רבני ספרד - שאין בישול אחר בישול בין ביבש בין בלח, ומדוע הלך הבית יוסף להחמיר כרבני אשכנז? לא שאיכפת לנו אשכנזים או ספרדים, אבל המתירים היו מרא דאתרא שלנו ולכאורה אנחנו צריכים ללכת בעקבותיהם.

ספק דאורייתא או ספק דרבנן

י. אבל התשובה היא פשוטה, כאמור, לדעת האוסרים יש בישול אחר בישול בלח מדאורייתא, כי לח לא ראוי כמות שהוא קר, והבישול השני מועיל לו כמו הבישול הראשון, אבל דבר יבש כמו קציצת בשר אפשר לאכול גם כשאינו חם. וכנראה זו סברת הבית יוסף שפסק להחמיר משום ספק דאורייתא לחומרא, וזה בגדר ספק, כי אין שני עמודי הוראה בשיטה אחת, הרמב"ם התיר והרא"ש אסר, והרי"ף לא גילה דעתו, רק העתיק את הסוגיא בשבת (קמה): ודין תרנגולת דרבי אבא. אבל כל זה דוקא כשהוא מתכוין ללח והרוב לח, מה שאין כן חמין שרובו יבש, או דגים שמחמם אותם עם הרוטב, הוא מתכוין בעיקר ליבש רק שאינו טורח להפריד את הרוטב מהתבשיל, גם אין לו מעבדה שתפריד את הרוטב... לכן זה בגדר פסיק רישיה. וכשאין לו ענין ברוטב, הרי זה בגדר פסיק רישיה דלא ניחא ליה, וכתבו התוספות (שבת קג ע"א, כתובות ו טע"א) שפסיק רישיה דלא ניחא ליה ודלא איכפת ליה זה היינו הך, ואם המלאכה היתה דאורייתא היא ירדה דרגה לדרבנן, ובאנציקלופדיה תלמודית (ערך דבר שאין מתכוין) הביאו להקת פוסקים שכך כתבו. ואם כך, בדאורייתא החמיר הבית יוסף שיש בישול אחר שבישול בלח, אבל בפסיק רישיה שזה מדרבנן, יש לומר ספק דרבנן לקולא. יש שלא מבינים ושואלים מה בכך אם הרוב יבש וכי זה ביטול ברוב כמו בדיני איסור והיתר, סוף סוף הוא מבשל גם דבר לח, אבל ההסבר הוא כמו שביארנו.

אחרונים או אחרוני זמננו

יא. כל גדולי האחרונים כתבו שהולכים אחר הרוב, אם הרוב יבש מותר לחמם ואם הרוב רוטב אסור. ומעניין שמחברי הספרים של דורנו כמו אור לציון (ח"ב פרק ל' אות יג) והרב משאש (בשו"ת תבואות שמש האו"ח סי' סו, סוף עמוד קעו והלאה) - נמשכו אחריהם ספרים של "ליקוטי בתר ליקוטי" - כתבו שאסור לחמם אפילו אם הרוטב הוא מיעוט, וחשבו שהאחרונים שהתירו בגלל גירסא מוטעית ברבינו ירוחם (ני"ב דסי' טע"א), ומובאת בבית יוסף (סימן רנג) שכתב: כל שרובו יבש אין בו בישול אחר בישול וכל שרובו לח יש בו בישול אחר בישול. והלא בספרו של רבינו ירוחם עצמו לא כתוב את המילה שרובו, אלא כל שיש בו רוטב אסור, אין בו רוטב מותר. ובאמת הבית יוסף עצמו בסיומן שיח (בעמוד השני למטה) כתב כך בשם רבינו ירוחם. וטען חכם בן ציון שבהגלות נגלות הגירסא הזאת, אפילו מיעוט רוטב אסור, ובנפול היסוד נפל הבנין. אולם, כל האחרונים כבר כתבו שהולכים אחר הרוב, וביניהם: המנחת כהן (שער ב סוף פרק ב), ובשו"ת זרע אמת (חאו"ח סי' לט) לרבי ישמעאל הכהן, והרב חיד"א (בבב"ב יוסף סי' שיה סק"ה), ונתח הדביר (סימן שיה סק"ו השני) שהיה תבירו של רבי חיים פלאג'י, והנהר שלום (סי' שיה סק"ח), ומהרש"ם בהגהותיו דעת תורה (סימן שיה סוף טו), ועוד. וכתבו כך לא בגלל הגירסא ברבינו ירוחם, אלא מפני הסברא, שעיקר כוונתו על התבשיל היבש, ובדרך כלל הוא בגדר פסיק רישיה דלא איכפת ליה. ואומרים ספק דרבנן לקולא. והמנחת כהן שהיה לפני כמעט ארבע מאות שנה בדור סמוך למרן כתב, שלמרן הבית יוסף היתה את הגירסא ברבינו ירוחם "כל שיש בו", ומרן שינה מעצמו וכתב שזה תלוי ברוב. אמנם קשה לומר כזה חידוש, אבל כך כתב המנחת כהן וגדולי האחרונים הסכימו איתו, לא אחד מזמנינו...

עוד טעמים להתיר רוב יבש

יב. ועוד כתב המנחת כהן, שמותר לחמם תבשיל שרובו יבש ומיעוטו רוטב, כי אין לדבר סוף ואי אפשר לצמצם, בכל חתיכה יבשה כגון בשר או תפוח אדמה אם תסחט אותה יצא ממנה רוטב, מה לי רוטב גלוי, ומה לי רוטב חבוי בחתיכה, ולכן אין איסור

במיעוט רוטב. וכתבו עוד סברא שמותר לחמם רוב יבש ומיעוט רוטב, מחמת שהרוטב הוא מצטמק ורע לו, וכפי שביארנו אין איסור בישול אחר בישול בלח אם הוא מצטמק ורע לו. הגאון הרב צבי פסח פראנק בשו"ת הר צבי (חאו"ח ח"א עמוד רסג) כתב עוד טעם להתיר, על פי מה שאמרו במשנה (שבת גג) המוציא את החי במטה, פטור אף על המטה שהמטה טפלה לו. המוציא מיטה מרשות לרשות עובר איסור דאורייתא, אבל המוציא את החי במטה, כשם שהוא פטור על החי מפני שחי נושא את עצמו, כך פטור גם על המיטה, שהמיטה טפלה לו, והוא הדין ברוטב לבדו שאסור לחמם, אבל כשהרוטב הוא טפל ליבש, מותר לחממו כדין היבש שהוא העיקר¹⁰.

רוב עיקר

יג. אנשים שואלים מה נקרא "רוב", הם חושבים שזה כמו בכנסת, שאם יש לו קול יותר זה נקרא רוב, תתן לו מכונת מיוצבישי ויצביע לך... אבל הרוב כאן הכוונה שהוא עיקר התבשיל, כמו דגים עם רוטב שאדם צריך בעיקר את הדגים, וכן בחמין הוא צריך את הבשר והתפוח אדמה והשעועית והחמוס וכו', ואפילו אם הרוטב צף מותר לחמם. תבשיל נקרא מרק והוא עם אטריות או ירקות, העיקר זה המרק, אבל תבשיל יבש עם רוטב, העיקר הוא התבשיל היבש. וכפי שביארנו מיעוט רוטב מותר לחמם, אבל אסור לשפוך מעט מים חמים לחמין, כי ניחא ליה שהתבשיל יהיה בו מים. לכן להלכה ולמעשה מים חמים שכבר הגיעו לרתיחה בשיעור שהיד סולדת בהם, וחזרו להתקרר, מותר להניח אותם על פלאטה אחרת ולחמם אותם בחזרה, כי מים הם בגדר מצטמק ורע לו. וכן מותר לקחת תבשיל מהמקרר שרובו יבש ומיעוטו רוטב, ולחממו בפלאטה.

מיחזי כמבשל בפלאטה

יד. אמרנו בעבר שמותר לחמם על פלאטה ואין חשש של "מיחזי כמבשל". אמנם הגאון הרב אלישיב היה מחמיר בזה, סיפרו לי שפעם בא אברך אמריקאי לרב אלישיב עם ילקוט יוסף ביד, אין לו עברית ברורה והתחיל לבלבל את הרב אלישיב, אמר לו: כבודו מסכים למה שכתב בילקוט יוסף? אמר לו: לא אמרתי ככה... אותו אברך אמריקאי אמר בלי חכמות: הרב יקח את הספר ויראה מה הוא כותב, והוא לקח את הספר לראות. מי שמכיר את הרבנים הליטאים, כל דבר שלא מוצא חן בעיניהם אומרים 'ג'ן ג'ן' [לא, לא] וסוגרים את הספר, יש להם ריתחא דאורייתא¹¹. אבל נהיה שקט בחדר, הרב אלישיב קרא את כל שני העמודים שכתבנו, הבאנו ראייה מהרשב"א (שבת מ:): והמהר"ל (הלכות שבת אות טז) והגר"א (סימן רנג סעיף ה) שאין מיחזי כמבשל בפלאטה, כשגמר לקרוא אמר בעדינות: "אני רגיל לפסוק שיש מיחזי". אבל הראה פנים למה שכתבנו, וכך ההלכה. ולכאורה הדבר ברור שאין מיחזי כמבשל בפלאטה, כי מחממים על פלאטה ולא מבשלים עליה, ולכן אין איסור מיחזי כמבשל.

דעת האור לציון

טו. באור לציון (ח"ב פרק ל' אות יג) כתב שיש מיחזי כמבשל בפלאטה חשמלית, במקום שיש תחתיה גופי חימום. סיפר לי אברך מבוגר שהוא היה בשיעור של חכם בן ציון כשדברו על מיחזי כמבשל בפלאטה, וחכם בן ציון אמר שאין בזה מיחזי כמבשל, זה לא גז או פתילה שרגילים לבשל עליהם. קם בחור אחד ואמר: אדון גברא באולמי היכל דוד מבשל לחתונות על פלאטה, קם עוד אחד ואמר: גם אני ראיתי במלון רמדה שבישלו ארוחת צהרים על פלאטה. אמר חכם בן ציון: ככה? אם כן יש מיחזי כמבשל בפלאטה. אבל במחילה מכבוד תורתו, לא פוסקים הלכה מ'גברא' או מ'רמדה'... הרשב"א (שבת מ:): כותב, שאם אין דרכם של בני אדם לבשל כן רוב הפעמים, אינו נראה כמבשל. וכי רוב העולם - סינים יפנים צרפתים לונדונים וישראלים - מבשלים על פלאטה? מה

¹⁰ הסברנו כל כך הסבר יפה, אני שומע על אברכים שכותבים בספרים שלהם כל מיני קושיות על מרן זצ"ל וחולקים עליו. מותר לחלוק, תורה בקרן זיית כל הרוצה ליטול יבוא ויטול. יש כאלה שחושבים: למה כוננים על מי שחולק על מרן זצ"ל? אבל מי יכול לכעוס, כך היא דרכה של תורה, גם מרן זצ"ל עצמו חלק על הברן איש חי, ובלבד שהחולק יחפש אחר האמת, ולא יחפש לחלוק ויאמר הכל איפכא מסתברא. ברדיו לפעמים מדברים רבנים ואומרים שמותר לחמם רק כשהכל יבש, האם קראת את התשובות של מרן זצ"ל? קראת ילקוט יוסף עם כל הנימוקים? אם תקרא הכל ויש לך מה לענות תענה, אדרבה ואדרבה.

¹¹ כשהייתי בחור בישיבה, הרב שך זצ"ל היה בא למסור לנו שיעורים, ופעם לאחר השיעור נגשתי אליו לפי תומי והקשתי לו קושיא מאיזה ראשון שראיתי. הרב שך תפס אותי, נענע אותי כמו לולב... ואמר: 'ג'ן ג'ן וכו' וכו', לא הבנתי אפילו מה שהוא אמר לי...

פתאום! אולי רק היכל דוד... ולהלכה אני אומר בצורה ברורה: אין מיחוי כמבשל בפלאטה, מותר לקחת תבשיל מהמקרר שרובו יבש ולהניחו על הפלאטה.

קושיית חכם שלום

טז. בתחילת השיעור הזכרנו שאסור לערות מים חמים לתבשיל שמצטמק. לפני למעלה מארבעים שנה שמעתי קושיא מהגאון חכם שלום כהן שליט"א נשיא מועצת החכמים, הוא הקשה על מרן זצ"ל: הרי חכם עובדיה מתייר הרבה על פי ספק ספיקא, ומה זה שונה מבישולי גוים ששם מרן התיר על פי ספק ספיקא, לדעת הראב"ן (ע"ז סי' ט"ז שג בד"ה והשלקות) ורבינו פרץ (בהגהות סמ"ק סי' רכג אות ב) והכל בו (סי' ק דף קיב ע"ג) והאגור (סי' אלף ושג) והמרדכי (פ"ב דע"ז) די שהיהודי הדליק את האש אחר כך יכול הגוי להניח את התבשיל על האש, וכך פסק הרמ"א (סימן קיג סעיף ז). אבל אנחנו הספרדים פוסקים כדעת מרן השלחן ערוך (שם) שהיהודי צריך גם להניח את הקדרה על האש¹³ כדעת הרשב"א (בתורת הבית סוף בית ג, דף צג ע"א) והר"ן (ע"ז לה), וגם הריב"ש (סי' תקיד) כתב שכך עלתה הסכמת כל הפוסקים. וכתבו בספר קול אליהו (ח"ב חיו"ד סימן ב) לרבי אליהו ישראל, וכן הפרי חדש¹⁴ (יג ט"ו) שחלילה להקל נגד מרן בדבר הזה. החיד"א (בספר דברים אחרים דכ"ו ע"ב) כתב, שמי שמיקל כדעת הרמ"א נגד מרן, צריך ביום הכיפורים תשובה וכפרה¹⁵. ואף על פי כן מרן זצ"ל

12 אם הוא 'בחור ישיבה' ואין לו כח להרים את הקדרה, יכול הגוי להרים את הקדרה כשהאש כבויה, ואחר שנייח את הקדרה היהודי ידליק את האש, העיקר הוא שהישראל יעשה את הפעולה האחרונה והעיקרית של הבישול.

13 לכן לכתחילה צריך גוף הכשרות להקפיד על כך, כמו למשל בצפון הארץ, יש כמה רבנים טובים שנבחרו לרבי ערים שמהם, והם מקפידים שיהיה שם בישול ישראל כפי ההלכה, תראה כמה טוב לבחור רבני ערים ספרדים טובים.

14 שהיה רבה של ירושלים.

15 רב אחד בנתניה כתב בספרו, למה חכם עובדיה כתב שמי שמיקל נגד מרן השלחן ערוך צריך תשובה וכפרה, הרי הוא סמך על שיטות אחרות, כמו הרמ"א או אחרונים אחרים? אבל באמת לא מרן זצ"ל המציא את זה, אלא כבר החיד"א כתב שצריך תשובה וכפרה. וניתן לבאר על פי מה שכתב בשו"ת מהר"י פראג" (סי' נט, דנ"ד רע"א), הוא היה אב"ד באלכסנדריא לפני כמאתים וחמישים שנה, אז היו שם חכמים גדולים וקהילות גדולות, כשמרן זצ"ל היה במצרים היו שם חמישים אלף יהודים, וכתב

(בשו"ת יחווה דעת ח"ה סימן נד, וביביע אומר ח"ט חיו"ד סימן ו) התיר בדיעבד, כגון מי שבא לחתונה והוא רעב, שמא כדעת הרמ"א שמשפיק שהיהודי ידליק את האש, ושמא כדעת הראב"ד (הובא בתוספות ע"ז לה. ד"ה אלא), שכל האיסור בבישולי גוים הוא שהיהודי הולך לאכול בבית הגוי, שאז יש קירוב דעת וחשש של חתנות, מה שאין כן בבית ישראל. ועוד יש לצרף שבשפחות נכריות הנמצאות בבית בישראל אין חשש של חתנות, וכדעת הרמב"ן. ואמנם הרשב"א (בתשובה ח"א סימן סח) כתב כן בשם אחד מרבותינו - זהו הרמב"ן - וכתב: ואין נראה לי, וגם מרן (סימן קיג סעיף א, וסעיף ד) פסק לאסור בין בבית ישראל, ובין בבישול השפחות. אבל בצירוף של כל הצדדים, מרן זצ"ל התיר בדיעבד. ואם כן מדוע מרן זצ"ל אסר לערות מים רותחים לחמין, והרי יש לנו ספק ספיקא, שמא עירוי ככלי ראשון, ושמא אין בישול אחר בישול בלח. ואמנם מרן השלחן ערוך (סימן שיח סעיף ד, ה, טו) פסק שיש בישול אחר בישול בלח, וכן מרן השלחן ערוך (סימן שיח סעיף י) פסק שעירוי מכלי ראשון מבשל, אבל יש לנו ספק ספיקא להקל.

צירוף מקרים

יז. במשך שנים הקושיא של חכם שלום עמדה לי בראש ולא ידעתי לתרץ, ואמרת "מקושיא לא מתים". אבל התירוץ הוא פשוט, בכל היתר על פי ספק ספיקא, זה על אופן שמרן לא דיבר עליו, ואנו אומרים שבזה מרן מודה, אבל בנידונו מרן כתב מפורש שיש למחות ביד הנוהגים לתת מים בקדרה, ובזה ודאי שלא מועיל ספק ספיקא נגד מרן, קיבלנו הוראות מרן. צריך שמישהו ילך לומר לחכם שלום את התירוץ הזה. לכן להלכה למעשה אסור לערות מים חמים על תבשיל שצטמק, למרות שבדרך כלל הולכים אחר הרוב, כאן ניחא ליה שמיעוט המים מצילים את התבשיל שלא יתייבש ואסור, והרי זה מצטמק ויפה לו.

מהר"ף על מי שפסק נגד הרמב"ם שהוא מרא דאתרא שהוא נקרא מזולל בכבוד רבותיו, כי הוא כאומר שהרמב"ם לא מספיק ישיבתי והוא מיקל כרבני צוהר חס ושלוש, והוא הדין למי שמחמיר נגד מרן. לכן הרוצה להתחמיר יחמיר לעצמו, יסגור את הוילון ויחמיר בשקט, אבל לא יורה כן לרבים. וזו כוננת החיד"א שהמיקל נגד מרן הבית יוסף צריך תשובה וכפרה, כי הוא מזולל בכבוד רבותיו.

באפשרותך להאזין בשידור חי לשיעורו השבועי של מנחם הראש"ל שליט"א

מבוקר 20:30 בשעה 21:00 וכן ניתן לשמוע גם שיעורים קודמים בקו הליכות "בית מרן" 5293 * שלוחה 2

השבוע זכות השיעור "בית מרן" מוקדש:

שירלי בת הודיה סוזן
לבריאות ונחת מכולם

נתנאל בן רחל
לבריאות פרנסה כל הישועות ונחת מכל יוצ"ח

לכל המעונין להתברך מפי קודשו של מורינו ורבינו הראש"ל שליט"א בשידור חי בשיעורו השבועי להצלחה לרפוא"ש או לעילוי נשמת יקורכם **חייגו: 5290***

ניתן לשמוע את השיעור של הראש"ל שליט"א גם בתדרים החדשים של 'באן מושיט' 90.8fm, 92.5 fm, 100.7 fm ובקול חי 92.8fm, 93.00fm

ילד יקר! אם ברצונך לראות את חידושך על פרשת השבוע בעלון "בית מרן"

השאר את שם מלא ומספר טלפון ב- 5293 * שלוחה 7 ובמידה ותבחר אנו נחזור אליך לקבלת חידוש התורה. (ניתן להשאיר עד חודש קדימה)

כאן מגדלים גדולי דור

נתנאל אהרון נ"י

מאת התלמיד החביב: נתנאל אהרון נ"י - צפון הארץ

כתוב בפר' השבועי: "אלוהי מסכה לא תעשה לך". וסמוך לזה כתוב "את חג המצות תשמור" וכי מביא בספר וידבר יוסף: שזה ששתי הפסוקים סמוכים זה לזה היות ובנוהג שבעולם בהתקרב חג הפסח יכול לקרות שאדם יבוא לידי כעס עקב העבודות הרבות שיש בביתו והרי אמרו חז"ל שכל הכועס כאילו עובד עבודה זרה, לכן הזהירה התורה אלוהי מסכה לא תעשה לך, שזה רומז לע"ז, ומצד שני כתוב את חג המצות תשמור, שאדם ישמור את עצמו מכעס בחג הפסח ולכן שני הפסוקים סמוכים זה לזה.

העלון להצלחתם שלי: יונתן בן רעות שרה שיגדלו לתורה מתוך בריאות, יוסף דוב בת ברכה חדוה חינוך דרך ה', ילנה בן חוה רפ"ש, אריכות ימים, ימיית אפרת בת חנה לולו רפ"ש הצלחה, ינון בן אליז הצלחה כללית ושהיו בריאים ונחת מהם, יעל בת לבנה הצלחה, לימוד תורה, שילכו בדרך התורה מתוך בריאות, יעקב בן פנינה רפ"ש ובריאות.

הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א

ראב"ד וירושלים וראש כולל "אור שרגא"

פרשת כי תשא

"זה יתנו כל העובר על הפקודים מחצית השקל בשקל הקודש" (ל ג.)

פירש בספר פנים יפות: מי שיש לו רוב מצוות הוא צדיק, ומי שיש לו רוב עבירות הוא רשע ח"ו. ואמרו חז"ל (קדושין מ:): לעולם יראה אדם עצמו כאילו חציו חיוב וחציו זכאי, עשה מצוה אחת - אשריו שהכריע עצמו לכף זכות, עבר עבירה אחת - אוי לו שהכריע את עצמו לכף חובה.

וזהו הרמז בפסוק זה: "זה יתנו כל העובר על הפקודים" - כל אדם יתן אל ליבו לפקוד את מעשיו, לראות כי הם "מחצית השקל בשקל הקודש" - שהמצוות והעבירות שקולים במאזנים זה עם זה, שיש לו מחצה זכויות ומחצה עבירות, וכך יוסיף לעשות מצוות ולהתרחק מן העבירות ויכריע את עצמו לכף זכות.

"ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדורותם ברית עולם" (לא טז.)

מי ששומר שבת כראוי וזכה שמוחלים לו את כל עוונותיו, כמו שאומרת הגמרא (שבת קיח): כל המשמר שבת כהלכתו, אפילו עובד עבודה זרה כדור אנוש - מוחלין לו, שנאמר (ישעיה נב ב) "אשרי אנוש יעשה זאת וכן אדם יחזיק בה שומר שבת מחללו", אל תקרי "מחללו" אלא "מחול לו".

ובשביל לשמור את השבת כראוי עם כל פרטיה ודקדוקיה צריך ללמוד היטב הלכות שבת ולחזור עליהם, וכמו שכתב בספר יערות דבש (ה"ב דרוש ג) כי מי שאינו לומד הלכות שבת על בוריים פעמים ושלש, לא יתכן במציאות שלא יכשל באיסורי שבת. ולכן אמרו חז"ל "כל המשמר שבת כהלכתו", כי רק מי ששומר את השבת עם כל הלכותיה כראוי וזכה שימחלו לו את עוונותיו.

להשיג את ספרי הרב שליט"א בטל' 054-8463097 דוד

"כי תשא את ראש בני ישראל לפקודיהם ונתנו איש כופר נפשו לה' בפקוד אותם ולא יהיה בהם נגף בפקוד אותם. זה יתנו כל העובר על הפקודים מחצית השקל בשקל הקודש" (ל ג-ג.)

כל אדם מישראל צריך תמיד להתעלות ולהתרומם, ולא יסתפק במדרגה שכבר הגיע אליה, אלא ימשיך להתעלות, וזה היתרון שיש לאדם על פני המלאכים, כמו שנאמר (זכריה ג ז) "ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה", שהמלאכים הם עומדים ואינם יכולים להתעלות, והאדם יכול להתקדם ולהתעלות תמיד ממדרגה למדרגה. ועל זה נאמר (ישעיה נא ב) "הביטו אל אברהם אביכם ואל שרה תחוללכם", שיתבונן בדרכי האבות ללמוד ממעשיהם, כמו שאמרו חז"ל (תנא דבי אליהו רבה פכ"ה) שכל אחד ואחד מישראל חייב לומר מתי יגיעו מעשי למעשה אבותי אברהם יצחק ויעקב.

ומי שרוצה לעשות כן ולהתעלות בעבודת ה' - עליו לזכור תמיד את חסרונותיו ולשאוף להשלים אותם, לדעת במה הוא עדיין חסר ומה מוטל עליו לתקן, וכל יוכל להתעלות ולהתרומם. אבל מי שמרגיש כבר ברום המעלה וחושב שאין לו חסרונות - לעולם לא יוכל להתעלות, כיון שהוא חושב שאין לו עוד מה לתקן ולהשלים.

וזהו שאמר הכתוב "כי תשא את ראש בני ישראל" - אדם שרוצה להתנשא ולהתרומם, צריך להיות בבחינת "לפקודיהם" - לשון חסרון, כמו (במדבר לא מט) "ולא נפקד ממנו איש", דהיינו לדעת ולהרגיש כמה הוא חסר בעבודת ה', ואז בודאי יעלה מעלה מעלה. אבל מי שמרגיש שאין לו שום חסרון - לא רק שאינו מתעלה, אלא שמאבד גם את המעלות שיש לו, כיון שאינו מתקן את עצמו.

אבל גם מי שידע מה הם חסרונותיו ומשתדל לתקן אותם - לא די שיתקן אותם להבא, אלא צריך לתקן גם את העבר, לעשות תשובה ולכפר עליהם. ומי שעושה כן חוסך מעצמו צער ויסורים, כי מי שאינו שב בתשובה הקב"ה מביא עליו יסורים לעורר אותו לעשות תשובה, כמו שאמרו חז"ל (שבת נה:): אין מיתה בלא חטא ואין יסורין בלא עון. ומי שעושה תשובה מעצמו הוא מקדים רפואה למכה ומונע את היסורים הללו.

וזהו "ונתנו איש כופר נפשו לה' בפקוד אותם" - שיעשו תשובה ויכפרו על מה שהחסירו בעבר, ואז "ולא יהיה בהם נגף בפקוד אותם" - שלא יצטרכו לקבל יסורים שיעוררו אותם לשוב בתשובה ולתקן את חסרונותיהם.

וממשיכה התורה ואומרת "זה יתנו כל העובר על הפקודים מחצית השקל בשקל הקודש", "שקל" בגימטריא "נפש", לרמז על נפשו של האדם שצריך להשלימה ולתקנה, ולכן צריך לתת מחצית השקל - מחצית דוקא, שידע וירגיש שהוא חסר, שיש לו רק מחצית ועליו להשלים את החסר, וכך יתקן את נפשו עד שתהיה בבחינת "שקל הקודש", נפש קדושה וטהורה, שלימה ונקיה מכל חטא.

המקובל האלקי
רבי יהודה פתיה זיע"א
ידוע מעלת פירוש הגמרא
עבודת הלימוד בבית אור שרגא, ירושלים. הוציא לאור: ישיבת אור שרגא, ירושלים.

מתוך דברי קודשו של
הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א
בעניין חשיבות פירוש גמרא

"והיא סגולה בדוקה ומנוסה
לרפואת החולים"

רבי אצנות "בית ספר" שורכים פירוש גמרא לכל שם וסוף.
להעברת שמות שלכם ובני משפחתכם חייגו *5290

הגאון הגדול רבי שלמה זלמן אוירבאך זצוק"ל

לאורם נלך הדליקו נר

להחזיר את ההלואה ולקבל את המשכון בחזרה התברר לו שמכרו את המשכון (סיכת הזהב) כמובן שהצער היה גדול אך הרבנית קיבלה הכל באהבה והכל בשביל אותם בחורים שיוכלו ללמוד תורה אך מהשמים לא נשאים חייבים ואכן זכתה הרבנית לבן צדיק כרבי שלמה זלמן אוירבאך שהיה כל כולו זהב טהור משובץ בפניני מידות טובות ומעוטרת בכיתרה של תורה שעליה נאמר "יקרה היא מפנינים". רבות סופר על יגיעתו העצומה ורוחב ידיעתו של רבנו בתורה. אך אנו נתמקד בקצרה במידת הענווה של רבנו. רבנו היה נוה למקום בשלמות! ונוה לבריות בשלמות! רבנו סירב כל ימיו ליטול על עצמו משרה רבנית כל שהיא, רבנו סלד מאוד מתארי כבוד שנתנו לו בספר קובץ מאמרים המדבר בענייני חשמל כתב ראש המכון בספר דיון הילכתי וכתב "מאת מעלת כבוד תורת מרן פאר הדור" וכו' לפני ההדפסה כשראה רבנו את התואר "פאר הדור" ביקש מראש המכון על כל התארים אני מוכן לוותר אך על התואר "פאר הדור" אני מבקש ממך שתשמיט מיד. רבנו היה גאון בצידקות ובמידות, לבו הגדול היה רחום ופתוח כפתחו של אולם לכל דכא ושפל רוח, רבנו היה אוהב את עמו מכבד את הבריות ואף את הפשוטים שבעם וגם ילדים קטנים כיבד מאוד.

רבנו ברח מאוד מהכבוד אך בעת הליתו של רבנו עשו לו כבוד גדול (לפי הערכה מעל 300.000 איש מכל גוויי הציבור) השתתפו בהליתו רבנו נטמן בהר המנוחות בירושלים והוא בן 83 שנים בפטירתו.

הגאון הגדול רבי שלמה זלמן אוירבאך זצוק"ל

ביום שני הבא יחול יום פטירתו של הגאון הגדול ראש ישיבת "קול תורה" רבי שלמה זלמן אוירבאך זצוק"ל. רבנו נולד בשבת קודש בתאריך כ"ג בתמוז ה'תרע"ע (1910 למנינם) בשכונת שערי חסד בעיר "ק" ירושלים לאביו המקובל הגדול רבי חיים יהודה לייב אוירבאך זצוק"ל שהיה ראש ישיבת המקובלים "שער השמים" רבנו למד בילדותו בתלמוד תורה "עץ חיים" ולאחר מכן למד בישיבת "עץ חיים" והיה תלמידו המובהק של רבי איסר זלמן מלצר זצוק"ל (בעל האבן האזל). רבנו נישא למרת חיה רבקה רוחמקין ע"ה. בשנת ה'תש"ט התמנה רבנו לכהן כראש ישיבת "קול תורה" ושימש בה במשך ארבעים ושש שנים.

בשורות אלו נביא כמה ציטוטים מהספר "המאור הגדול" ובוא נבין איך הדור זכה לגאון המידות והאצילות. מסופר שעל אביו של רבינו היה נתון עול כספי גדול לפרנסת עשרות בני ישיבת "שער השמים" שהיה ברשותו ולשם כך נאלץ אביו של רבנו למשכן חפצים יקרי ערך ובכך יוכל לקבל הלוואות כספיות בכדי שיוכל לספק מזון לצורכי הישיבה אך באחד הפעמים נגמרו כל החפצים למשכן ובכך לא הצליח אביו של רבנו לקחת הלוואות כספיות הרבנית אמו של רבנו לא יכלה לשאת במצוקה של בחורי הישיבה ומשום כך הציעה לבעלה למשכן את התכשיט האחרון שהיה לה מזכרת שקיבלה מהסבתא שלה הנקרא "סיכת הזהב" שהיתה משובצת בפנינה נהדרת ואכן סיכה זו מושכנה והרב לקח הלוואה למען הישיבה אך כש

העלון להצלחתם של: יעקב בן פסיה חנה ברכה והצלחה, יעקב בן שושנה זיווג הגון, יצחק בן אסתר בריאות פרנסה נחת מהילדים, יצחק בן רחל הצלחה בלימודים, יצחק בן דוד בן מיכל רבקה זרע צדיקים, יקיר בן מיכל רבקה זרע צדיקים זיווג הגון, ישראל בן שמחה סוליקה זיווג הגון, רפ"ש, יששכר בן אירנה חזרה בתשובה.

שאלה: אדם העובד בחברת תקשורת ותפקידו לשכנע אנשים שיעברו לחברה זאת, ועל כל לקוח חדש מקבל בונוס והנה מצא את חבריו שבכל מקרה רוצה לעבור לאותה חברה, האם מותר לאותו עובד להעביר את אותו אדם דרכו לאותה חברה ולקבל בונוס?

תשובה: איתא בגמ' בבא מציעא דף עו. כל המשנה ידו על התחנותה, וכמבואר בגמ' בב"ק ק: הנותן צמר לצבע לצבוע לו אדום וצבעו שחור, שחור וצבעו אדום רבי מאיר אומר נותן לו דמי הוצאת צמרו, ורבי יהודה אומר אם השבח יותר על היציאה נותן לו את היציאה ואם היציאה יתרה על השבח נותן לו את השבח, וביאר רש"י שם שתמיד ידו של הצובע על התחנותה מפני שהוא שינה וכל המשנה ידו על התחנותה. וכן פסק הרמב"ם בהל' שכירות פ"י והטור והשו"ע חו"מ סי' ש"ז סעי' ג' ע"ש.

להלכה: וודאי שאסור לומר לאדם לעשות כן שהרי כל מה שבעה"ב משלם לו הוא על דעת שיביא לקוחות חדשים, ובמקרה הנ"ל הרי הוא משנה מדעת בעה"ב ואסור לעשות כן.

שאלה: מי ששאל מחבירו זוג נעליים ששוים 500 ₪ ונקרע לשואל אחד מהנעליים, כמה חייב לשלם למשאיל האם 250 ₪ שווי הנעל או 500 ₪ שהרי הנעל לא שווה ללא הנעל השנייה?

תשובה: מצינו בדומה לזה שדנו הפוסקים באדם שהפקיד זוג עגילים אצל חברו ששוים 1,000 ₪ ונאבד לו אחד מהם, ואחד שוויו 300 ₪ וכעת דורש ממנו לשלם 700 ₪

והשני טוען שישלם רק 300 ₪ כמו ששווה העגיל כמה חייב לשלם. ונחלקו בזה האחרונים, דעת שו"ת "זרע יעקב" שצריך לשלם 500 ₪ כמו שהיה שווה יחד עם השני והביא ראיה לדבריו מעובדא דאליעזר זעירא ב"ק דף נט. ובשו"ת "קול אליהו" ושו"ת "תועפות ראם" כתבו שצריך לשלם לו 700 ₪ כיון שעכשיו האחר שווה רק 300 ₪ וצריך לשלם מה שנפחת והביא ראיה לדבריו מפרק הזהב במס' בבא מציעא דף נח. ע"ש. וכן מבואר בספר דברי הגאונים (כלל 13 אות נח) שישלם לו 700 ₪ שהרי זה מה שהזיק לו.

להלכה: נראה לומר שאותו אדם יהיה חייב לשלם לו על שני זוגות הנעליים שהרי הנעל השנייה לא שווה כלום בלעדי הנעל הראשונה ויוצא שהזיק לו 500 ₪ ולא רק חצי נזק.

פתוחה לרשות הרבים, או שיש חלון בבית שהוא פתוח לכיוון הסלון ופרוזדור הבית, הדבר מותר. ואם היא נשואה מותר בכל אופן, בתנאי שבעלה בעיר.

שאלה: אישה שרואה בנד או תכשיט על חברתה והיא חפצה בו, האם היא עוברת על איסור לא תחמוד?

תשובה: אחד מן עשרת הדיברות הוא: "לא תחמוד", שכן דבר זה מצוי שאדם רוצה את של חברו ועובר בזה על איסור דאורייתא שנאמר: "לא תחמוד אשת רעך ועבדו ואמתו ושורו וחמורו וכל אשר לרעך", וכתב בספר החינוך (מצווה ל"ח): שכבר שחושב איך לקחת את החפץ מחברו עובר על האיסור. וכן פסק מרן השולחן ערוך (חושן משפט סימן ש"ס). וכל האיסור הוא שאני חפץ באותו חפץ ודורש מחברי שיביא לי את החפץ. ואפילו שישלם לו על כך עובר על האיסור, כיוון שאין רצונו של חברי בכך. אבל מותר לשאול את חברי היכן קניית חפץ זה וכמה עלה לך, בשביל שגם אני אלך לקנות, משום שאין זה של חברי.

לסיכום: מותר לאישה להחמיא לחברתה על בגד או תכשיט מסוים ואף אם רצונה שגם לה יהיה אותו דבר ויכולה לשאול אותה היכן קנתה, וגם שתלך לקנות, אבל אסור לומר לחברתה בכמה את מוכרת אותו. כיוון שהיא חפצה בחפץ של חברתה, אלא אם כן החברה היא זאת שמציעה לה לקנות ממנה.

שאלה: אישה שמכינה עיסה בביתה וברצונה שיהיה ברכת העיסה מזוונת, כיצד עליה לנהוג?

תשובה: הנה ידוע המחלוקת בין מרן השולחן ערוך לבין הרמ"א (סימן קס"ח) שלדעת מרן השולחן ערוך מספיק שינוי קל בטעם העיסה שברכתה תהיה מזוונת ולדעת הרמ"א צריך שיהיה שינוי ניכר בטעם העיסה. על כן מנהג הספרדים המכינים עיסה בביתם וברצונם שתהיה ברכת העיסה מזוונת צריכים לשים מעט סוכר בעיסה, להריגה במתיקות ועל ידי כך תהיה ברכתה של העיסה מזוונת. היות ויש בלבול בענין כמות המתקת האם לברך המוציא או מזוונת. על כן לפי בדיקה שערך הרה"ג רבי יצחק לוי-רבה של העיר נשר וכותב עלון בית מרן, שאם יש 10% סוכר מתוך העיסה, הרי שמרגישים את המתקת וברכתה מזוונת, ופחות מכך ברכתה המוציא.

שאלה: האם מותר לבחורה רווקה לעשות בייביסיטר אצל השכנים?

תשובה: כל איסור יחוד בבן הוא מעל גיל 9 שנים ובבת החל מגיל 3 שנים. ולכן, אסור לה לשמור אם יש הגילאים הללו. ודווקא שלא מצוי שיכנסו לשם ללא רשות, וגם שהדלת סגורה, ואין חלון פתוח לרשות הרבים שדרכו ניתן לראות את הנעשה בבית. אבל אם מצוי שיכנסו לשם ללא רשות כגון קרובי המשפחה או שהדלת

איך נוצרת דלקת תוספתן?

דלקת תוספתן נגרמת מחסימה בנקודת המוצא של התוספתן, לרוב משאריות מזון או צואה שנתקעו, או מהתנפחות של בלוטות לימפה באזור. במקרים אחרים, לרוב בגיל מבוגר, עלולה הסיבה להיות גידול במעי הגס. חסימת מוצא התוספתן מובילה לשגשוג של חיידקים, שמתרבים וגורמים לדלקת חדה של התוספתן. עדיין לא ברור מדוע נוצרת הדלקת אצל אדם אחד ולא נוצרת אצל אחר.

- איך מאבחנים דלקת תוספתן?** הדרכים המקובלות לאבחן דלקת תוספתן הן:
1. בדיקה גופנית הכוללת מישוש של הבטן וריגשות בבטן הימנית התחתונה.
  2. בדיקות דם המציגות מדדי דלקת מוגברים.
  3. אולטרסאונד בטן או CT בטן אשר יאשרו או ישללו את האבחנה.

איך מטפלים בדלקת תוספתן?

אם אובחנה דלקת תוספתן חריפה, מומלץ לכווץ את התוספתן עוד בשלבי הדלקת הראשונים כדי למנוע סיבוכים. הסיבון העיקרי הוא התנקבות של התוספתן, פיזור החיידקים בחלל הבטן וזיהום של קרום הבטן, שמסכן את החולה במידה רבה מאוד. ממספר מחקרים של השנים האחרונות עולה כי בחלק מהילדים ניתן לטפל בדלקת תוספתן פשוטה באנטיביוטיקה תחת מעקב הדוק באשפוז, ורק אם לא חל שיפור, נדרש ניתוח לכריתת התוספתן. במבוגרים טיפול הבחירה הוא עדיין ניתוח, למעט מקרים מעטים.

תמיד בבריאות!

דלקת תוספתן - אפנדיציט

כ-15 מכל 15 אנשים יפתח במהלך החיים דלקת בתוספתן, מצב חירום רפואי המצריך טיפול דחוף - בדרך-כלל בנייתוח. ממה נגרמת הדלקת הזאת, לאילו סימנים צריך לשם לב, איך מאבחנים אותה, מהם הטיפולים האפשריים ואיך ניתן לחיות בלי תוספתן?

תוספתן (אפנדיציט) הוא חלק מהמעי הגס הממוקם לרוב בבטן הימנית התחתונה. המבנה שלו דמוי אצבע חלולה, אורכו כ-5-10 סנטימטר והוא מחובר לתחילת המעי הגס. תפקידו של התוספתן בגוף האדם לא ברור, ויש הסבורים שהוא משתתף בתהליכים הקשורים למערכת החיסון.

בדרך כלל, כאשר מצבו של התוספתן תקין, לא מרגישים אותו. אולם כאשר יש דלקת בתוספתן מדובר במצב חירום רפואי המצריך טיפול מיידי. לפי הערכות.

מהי דלקת תוספתן (אפנדיציטיס)?

דלקת תוספתן חריפה (אפנדיציטיס) שכוחה במיוחד בגילי הילדות וההתבגרות, ומתבטאת כמעט תמיד בכאב בטן. כאב אופייני מתחיל בחלק העליון של הבטן ונודד לבטן הימנית התחתונה. בחלק מהמקרים התוספתן נמצא במקום שונה או שהוא ארוך מהרגיל, והכאב יכול להופיע באיזור אחר בבטן.

תסמינים אפשריים נוספים לדלקת תוספתן דומים מאוד לאלו המופיעים במחלות בטן אחרות: חוסר תאבון, חום, בחילות או הקאות, שלשול, כאבים במתן שתן. התסמינים משתנים מאדם לאדם.

לחיות עם האמונה

הרב הנאון רבי יעקב לוגאסי שליט"א
רב מדרשויות "בית סוף" ומחבר סדרת הספרים "ני לגליל" ועוד...

הלחם של האדם

סיפר לי אדם שחויב על ידי שכניו לשלם כספים לשווא, והצרות בבניינו רק גוברות. אמרתי לו שעליו להתחזק באמונה, והוא שאל: "אני מתחזק. זה עוזר לזמן מסוים, אבל הבעיה נמשכת. שוב אני מתחזק, והבעיה עדיין נמשכת... כמה אדם יכול להתחזק באמונה?! האמונה מעודדת, אבל מחזיקה מעמד כמה שעות, ואילו הבעיה נמשכת חודשים ושנים..."

אמרתי לו שעליו להחליט, שכפי שהאדם חי על לחמו, כך עליך לחיות על אמונתך, זה יקל מעליך את טורח עבודת האמונה. ואדרבה, אשרי מי שעמל על אמונתו.

הראיתי כי הספר 'תורת בר-נש' מביא את הפסוק במשלי 'רוח איש יכלכל מחלחו, ורוח נכאה מי ישאנה', ומסביר שהפסוק מתחיל בלשון זכר, 'רוח איש יכלכל', ומסיים בלשון נקבה - 'רוח נכאה'. והוא מבאר כי גם כשהאדם שוכב על ערש דווי במכאובים, ובכל זאת אינו נופל ברוחו ומתחזק, לבסוף יחלים. אבל אם נמש לבו, הפחד רק יכביד על בעייתו.

בכל בעיה יש שני חלקים - עצם הבעיה והפחד בגללה. אדם שביטחונו גדול יודע שהוא יכול לסבול את מצבו העכשווי, ולבסוף יזכה לישועה. ואילו אדם שנמש לבו מחמת בעייתו, יכביד עליה מאוד, וסיכוייו להינצל קשים ביותר.

אתגרים בחינוך

הרב אברהם ברזילאי שליט"א
י"ר סדרת אתגרים בחינוך ומגיש תוכנית קינות שקופים ברדיו 'קול חי'

וזאת לתעודה...

רועי פתח את דלת הבית בחשש... היום הוא יום קבלת התעודה! לא לכולם הוא יום קל. ישנם תלמידים (והורים) רבים שיום זה הוא יום קשה עבורם. רועי ניגש בחשש מה אל אבא והגיש לו את התעודה המנוילנת ביד רועדת. אבא התבונן בתעודה ממושכות ולבסוף עטה על פניו מבט חמור ואמר: "אני באמת לא מבין אותך רועי. כמה שאני משקיע בך, כמה שאני נותן לך כמעט כל מה שאתה מבקש, ואתה - אתה לא יכול לעשות לי קצת נחת? למה הציונים שלך כולם סביב השבעים אחוז? אתה באמת לא מסוגל ליותר? חבל! חבל שזה ממוצע הציונים שלך, כאזכה! רועי השפיל את מבטו תוך שהוא מכניס את התעודה חזרה לתיק. באותו ערב עלו רועי ואביו על יצועם כשכל אחד מהם אחוז במחשבות נוגות..."

עברו שנים מאז - רועי גדל והיה לאיש. 'כויילנניק' ממוצע - מאלו ששותים שש כוסות קפה ומעשנים תריסר סיגריות בשעות הכולל. איש ללא שאיפות, ללא אמון בעצמו - איש ללא חלומות. חבל...

רבותי זהירות! תעודות הן לא קודש קודשים. מקורן לא חצוב מהררי קודשי

תורתנו, ממש לא! להיפך! מקורן בתרבות יון. התרבות שמקדשת תוצאות, ביצועים והישגים! התרבות שהביאה לעולם את ה'תואר הראשון והשני' את האומנות והאסתטיקה, את ה'קמפוסים' (כן, גם את אלו ה'חרדים'...) ואת התחושה שההצלחה, הפרנסה והעתיד המזהיר תלויים בצינונים טובים. **הכל שטויות!** השקפת תורתנו אחת היא: האדם נברא כדי להיות **מתאמץ, משתדל**. אמר רשב"י ראיתי בני עלייה והנם מועטים, אם שניים הם, אני ובני הם". תכלית האדם היא להיות בעלייה. לעלות אפי' בקצב של מילימטרים, **העיקר להיות מתקדם**, להיות מתאמץ בעבודת ה'! לעומת זאת תכליתה של התעודה היא לעודד תוצאות, הצלחה במבחנים והעלאת הממוצע האישי. לא כולם מוכשרים לזה. ומה עם אלו שעל אף מאמציהם פשוט אינם מסוגלים? ... **להם אין מקום בתרבות יון**. הם 'פלים' או כמו שנהגו לכתובם 'אינוולידים'. גם באווירת הרחוב המודרני אין מקום לאנשים שמינים, מכוערים, חולים ובתלי משכילים מה לחפש בחברה... היהדות איננה מעצימה תוצאות או הישגים - **רק מאמצים!** אשרי המחנך את בניו להיות בני עלייה.

להזמנת הרצאות וקביעת מפגשי ייעוץ, אתגרים בחינוך: 0583-222-705

מלך החיות - האריה

נפלאות הבריאה

מלך החיות - האריה

ה' יתברך חנן את האריה במלכות, וברא אותו אציל במראהו, מעוטר באדרת שיער ועז מאוד, כך שכל רואיו ישוו לו הדר ומלכות. הוא מצטיין בגבורה, זריזות, עוצמה, בטחון ותעוזה. משום כך הוא מטיל חיתו על כל חיות היער.

גובהו כמטר, ואורכו כשני מטרים. משקלו מגיע לכ- 250 ק"ג, וגופו בנוי ומותאם באופן מושלם לצורך תפיסת הצייד. יש לו עצמות חזקות מאוד, שרירי חזה חזקים ומלתעות אימתניות, באמצעותן הוא רץ אחר הטרף, תופס ומכריע אותו בקלות. כפות רגליו הקדמיות עוצמתיות ומצוידות בציפורניים חזקות, באמצעותן הוא יכול להפיל ולאחוז טרף השוקל פי שלושה ממשקלו! בתחתית כף רגלו מצויות כריות רכות, המסייעות לו להבלעת קול צעדי. גופו מסתיים בזנב ארוך, שבקצהו גוש מוקשה העטוף בגדיל שיער. במכת זנבו הוא מסוגל להרוג בעל חיים.

האריה ניחן בראיה חדה מאוד, והוא יכול לצפות בטרף ממרחק של קילומטרים. יש לציין, כי עיניו הן הגדולות ביותר מבין כל יעני הטורפים החיים על פני היבשה. בנוסף, שמיעתו חדה עד למאוד, והוא מסוגל להניע את אוזניו לכל הכיוונים. הודות לכך הוא קולט קולות, אף כאשר הוא נמצא בתוך צמחיה סבוכה וגבוהה.

במשך היום מבלה האריה עם חבריו במנוחה עצלה בלהקות של ארבעה או חמישה, ומשתעשע איתם בחורשות ובערבות. לעת ערב הוא יוצא לשחר לטרף. הוא אורב

לטרפו בסמוך למעינות, בארות ונחלי מים, ובעת שמגיע קורבנו לשתות, האריה משתטח על האדמה, מותח את שריריו, ממתין קמעא, ואז, בבת אחת, מניח במקום מסתורו לעבר טרפו, מנחית עליו מהלומה אדירה - והורגו. בדרך כלל נמנע האריה מלטרוף חיות גדולות, כגון פיל, קרנף ותאו. רק לעיתים נדירות מאוד הוא עושה זאת. כמו כן, אין האריה תוקף בני אדם, אלא רק בעת שהוא רעב באופן יוצא מן הכלל.

האריה נמנה על משפחת החתוליים. במשפחה זו האריות הם היחידים החיים במשפחה מאוחדת, ואף נוהגים כבוד זה בזה. לעיתים, כשעובר אחד על פני רעהו, הוא מחכך אותו לאות חיבה. שנתם של האריות אף היא מאוחדת. הם מצטופפים זה ליד זה, ולעיתים האחד על רעהו. התנהגות זו משרה עליהם מעין חמימות, ומסייעת להם להירדם בנחת ובשלווה.

לכל קבוצת אריות ישנו שטח טריטוריאלי מסומן, אותו הם כובשים בעוז מאריות מבוגרים וחלשים יותר. הם שולטים בשטח מחייתם כל זמן שכוחם במותנם. לא אחת ניתן לצפות בעדר אריות המנסה את מזלו בחדירה לשטח טריטוריאלי של אחרים, אך עדרי הבוגרים מגנים בקנאות רבה על שטחם זה, ומגרשים בבושת פנים את הפולשים הזרים.

העלון להצלחתם של: לירי בת חנה בריאות והצלחה, מאור בן אריאל כל הישועות, מאיה בת יפה כל הישועות, מוריה בן רננה כל הישועות, מזבת ברכה בת שמחה כל הישועות, מיטב בת אורלי נחת, מיכל בן שולמית כל הישועות, מיכל בת יהודית כל הישועות, מיכל בת מזל הצלחה ובריאות, מרדכי בן מרים פיגא ברכה והצלחה.

פרק שלושה עשר

היפלא מה דבר?

נגש אלי יהודי שרצה להוציא דיסקים לזכוי הרבים בנושא אמונה ובטחון, ולא הצליח למצא ממוון עבור הוצאת הדיסקים. שאל אותי: מה לעשות? ענית לו: היפלא מהשם דבר? הרי כל מטרך להגדיל את שמו של הבורא בעולם ובידו הכל, תפנה אליו. באותו רגע הצטרף יהודי נוסף לשיחה ושאל: על מה אתם מדברים? ענית לו: הצדיק שלידינו רוצה לזכות את הרבים, ואין לו מספיק כסף. שאל אותו היהודי: כמה צריך? ענה לו השואל: אלף וחמש מאות שקל. מיד הוציא המתעניין את ארנקו ונתן לו את הסכום המבקש. באותו רגע רציתי לנשק את הבורא יתברך, ולצעק בכל הכח "היפלא מהשם דבר".

עם ישראל נולד מארבע אמהות: שרה, רבקה, רחל ולאה. בגמרא מובא שכלן היו עקרות. ולכאורה יש לשאל: עם כל כך חשוב ויקר, האם דוקא מאמהות עקרות הוא צריך להולד? אלא שרצה הקדוש ברוך הוא ללמד את עם ישראל לדורותיו, תדעו שגם מארבע נשים עקרות אני יכול להוציא אמה שלמה.

נשיקה מבורא עולם

אביא דגמה נוספת שחיותי: לפני למעלה מעשור עוד בהיותי אברך פשוט שיושב בכולל ולומד, נקלעתי יחד עם משפחתי למצב כלכלי קשה מאד. בנוסף לחובות לחברים, ולבני משפחה, המצב היה כל כך קשה עד ששקלנו אני ורעייתי שאעזוב את בית המדרש ואצא לעבד בשוק הפתוח. וכשהבנתי היכן אני עומד, פנית בתחלה לבורא יתברך: "אנא, אבי שבשמים, אל תנתק אותי מאהבת חיי שזו התורה הקדושה". ואז פגשתי את הספר חובת הלבבות בשער הבטחון. במהלך הלמוד בו חזר החיך לפני, וחזרה השמחה ללבי, הבנתי שאני פשוט נועל את מזלי במחשבותי ואני לא מספיק מאמין שהבורא יתברך יכול לשלוח לי את כל מחסורי בכל רגע, וללא קשר ליכלת שלי או של רעייתי. אין ספק שהשם יתברך לא תלוי במעשים שלי, אם אעשה הרבה בשביל הפרנסה או מעט.

בשלב מסים התחלתי לתרגל במחשבותי, שהשם הוא כל יכול ויכול לשלוח לי

מעטפות עם כסף עד אלי בכל דרך שתהיה. ואז ההגיון שלי אמר לי איך תקבל כסף, הרי אף אחד לא מכיר אותך. אפלו מי שמכיר אותך לא יודע שאתה צריך, אם כך מי בדיוק ישלח לך כסף? ועוד טענות שטען בתוכי "ההגיון הבריא". ואז הבנתי שבעצם ההגיון הבריא שהרגלתי אליו כל חיי הוא בעצם כפירה, והיכלת של הבורא יתברך שהוא כל יכול אפלו למעלה מיכלת השגה שכלית, ובמלים פשוטות אין אצל הקדוש ברוך הוא הגיון ואין אצלו טבע, בודאי שאין אצלו שום הגבלה ביכלתו.

זה לא קל לשנות דרכי חשיבה שהרגלת בהם למעלה משלושים שנה, אבל ידעתי שאם אבין את האמת המחלטת שאין לבורא שום מעצור מלהשפיע עלי את כל משאלות לבי, או אז אזכה לראות ממנו דברים לא הגיוניים. וכך החלטתי שאני מחכה לכסף ממנו בכל דרך אפשרית ואפלו לא הגיונית כגון מעטפות בדאר, על הדלת, הפקדות לחשבון הבנק, וכדומה (אני יודע שזה נשמע מאד מוזר, אבל כדאי גם לכם לנסות, ותתפלאו לגלות שזה עובד).

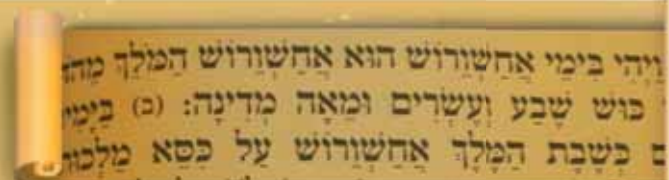
בבקר כשפתחתי את דלת ביתי, חפשתי מעטפה על הדלת או בתבת הדאר ומצאתי שאין כלום. כמובן שהיצר מיד קפץ עלי ואמר לי, תפסיק עם השטיות שלך, לך לעבד (לא הלילה שאני מולול בעבודה אבל מה אעשה וחשקה נפשי בתורה). ואני חזרתי לספר חובות הלבבות.

בבקר השני כשפתחתי את הדלת, מצאתי שדבוקה עליה מעטפה ועליה כתוב "ליגאל כהן שבת שלום". כמובן שלא יכלתי להתאפק ולחכות עד לסיום תפלת שחרית, ומצאתי במעטפה סך של אלף דולרים. הרגשתי באותו רגע כעין נשיקה מהבורא יתברך שאומר לי אני אתך, רק תאמין בי ותקבל הכל. מאותו רגע הבנתי שאת עקר המאמצים שלי בחיים אני צריך להשקיע באמונה בבורא יתברך ולא בדברים אחרים.

אני יודע שהדברים נשמעים קצת מוזרים. אבל אני מציע, לפני שתפסלו את הדברים, תנסו. אני מרגיש שזה מגיע לבורא יתברך שנתן לו הזדמנות ונאמין בו באמונה פשוטה ותמימה שהוא יכול הכל, ונפסיק לשאל שאלות על היכולות שלו.

(מתוך הספר יגל ליבי - הרב יגאל כהן שליט"א)

מהדורה מוגבלת!!

מגילת אסתר "בית מרן" מפוארת

גם השנה אנו יוצאים במבצע לזיכוי הרבים במגילות אסתר מפוארות הכוללות: סגולות לפורים, שירים, הלכות לפורים, וברכת המזון, וברכת שבע ברכות.

גם השנה תהנו מכמה מעלות טובות:

- < מגילה עם אותיות מאירות עיניים < נייר כרומו מפואר
- < גודל נוח ואטרקטיבי < כריכה רכה ונוחה
- < משלוחים לכל רחבי הארץ

לזיכוי הרבים במחיר מבצע שלא היה כמותו
<<ע"ס 6 ש"ח בלבד>>

להזמנות : 054-8536781

(המזמינים בכמויות יש להזדרז להזמנות)

ליא כולל דמי משלוח

העלון להצלחתם של: מיכל ציפורת רונית חוה זיווג הגון בניין עדי עד יעלה הזיווג יפה, מיקה בת דנה חזרה בתשובה שלימה, מנור בן דנה חזרה בתשובה, מנחם בן שושנה הצלחה בריאות שפע, מרגלית בת עדנה הצלחה, מרדכי בן דליה הצלחה בחינוך, מרדכי מנחם דוד בן רחל בתיה ייראת שמיים וחזרה בתשובה ויישוב הדעת.